

Briuselis, 2018 m. lapkričio 30 d.
(OR. en)

14859/18

Tarpinstitucinė byla:
2018/0329(COD)

MIGR 206
COMIX 655
CODEC 2135

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinį atstovų komitetui / Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 12099/18 + ADD1

Dalykas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (nauja redakcija) – Pažangos ataskaita
----------	--

Veiksmingas grąžinimas yra labai svarbus veiksmingai ir visapusiškai migracijos valdymo politikai. Todėl nelegaliai ES esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimas yra vienas iš Sąjungos migracijos politikos prioritetų. 2008 m. priimta Grąžinimo direktyva 2008/115/EB nustatyti bendri standartai ir tvarka, valstybėse narėse taikomi grąžinant nelegaliai esančius trečiųjų šalių piliečius, kartu gerbiant jų pagrindines teises ir laikantis negrąžinimo principo. Nuo 2008 m., kai buvo priimta Grąžinimo direktyva, ES grąžinimo politikoje kylantys iššūkiai labai pakito ir sustiprėjo. Nors Komisija, valstybės narės ir agentūros jau įdėjo daug pastangų, bendras sugrąžintų asmenų skaičius vis dar yra nepakankamas, todėl turi būti gerokai padidintas.

2018 m. rugsėjo 12 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl peržiūrėtos Grąžinimo direktyvos (naujos redakcijos), į kurią įtraukta keletas tikslinių pakeitimų, tačiau nedaromas poveikis pirminės Grąžinimo direktyvos taikymo sričiai. Siūlomų pakeitimų tikslas – išspręsti kai kuriuos teisinius ir praktinius uždavinius ir problemas, kurie kartais kyla dėl skirtingo galiojančios Grąžinimo direktyvos nuostatų aiškinimo. Peržiūrėta Grąžinimo direktyva norima padidinti ES grąžinimo taisyklių veiksmingumą ir užtikrinti nuoseklesnį jų taikymą visose valstybėse narėse, kartu užtikrinant pagrindinių teisių ir negrąžinimo principo apsaugą.

Komisija pasiūlė šiuos ES grąžinimo direktyvos pakeitimus: paspartintos pasienio procedūros, aiškesnės ir greitesnės sprendimų grąžinti priėmimo procedūros, įskaitant prievolę priimti sprendimą grąžinti, kai nutraukiamas teisėtas buvimas, racionalizuotos skundų pateikimo procedūros, asmenų, kuriems taikoma grąžinimo procedūra, prievolė bendradarbiauti, griežtesnis požiūris į savanoriškus išvykimus, aiškos sulaikymo taisyklės, bendras nebaigtinis objektyvių kriterijų, pagal kuriuos nustatomas pasislėpimo pavojus, sąrašas, grąžinimo valdymo sistema ir galimybė nustatyti draudimą atvykti atliekant patikrinimus kertant sieną išvykstant. Viena iš didžiausių siūlomų naujovių – nustatyti pasienio procedūrą, pagal kurią galima greitai grąžinti tarptautinės apsaugos prašytojus, kurių prašymai buvo atmesti atlikus Prieglobsčio procedūrų reglamento 41 straipsnyje nustatytą pasienio procedūrą dėl prieglobsčio, siekiant užkirsti kelią procedūrų tarpusavio spragoms ir užtikrinti papildomumą.

Nuo tada, kai pasiūlymas buvo pateiktas, pirmininkaujanti valstybė narė surengė nemažai įvairios sudėties diskusijų dėl peržiūrėtos Grąžinimo direktyvos.

Pirmieji pasikeitimai nuomonėmis dėl peržiūrėtos Grąžinimo direktyvos buvo surengti jau 2018 m. rugsėjo 20–21 d. neformaliame SCIFA posėdyje. Spalio mėn. TVR tarybos posėdyje delegacijos taip pat pateikė bendras savo pastabas dėl pasiūlyto teisės akto. 2018 m. spalio 9 d., lapkričio 9 d. ir gruodžio 3 d. Integracijos, imigracijos ir išsiuntimo darbo grupės (IMEX) posėdžiuose įvyko platūs debatai dėl visų peržiūrėtos Grąžinimo direktyvos straipsnių. Norėdama užtikrinti skirtingų dokumentų nagrinėjimo nuoseklumą ir paspartinti derybas, pirmininkaujanti valstybė narė kelis kartus surengė horizontaliuosius debatus 2018 m. spalio 23–24 d. SCIFA lygmeniu, o 2018 m. lapkričio 20 d. ir 29 d. – patarėjų TVR klausimais lygmeniu, dėl pasienio procedūrų, išdėstytų Prieglobsčio procedūrų reglamente, Priėmimo sąlygų direktyvoje, Šengeno sienų kodekse ir peržiūrėtoje Grąžinimo direktyvoje, taip pat dėl 16 straipsnio dėl teisių gynimo priemonių. Kitą patarėjų TVR klausimais posėdį numatoma surengti 2018 m. gruodžio 12 d. ir jame numatoma toliau nagrinėti peržiūrėtą Grąžinimo direktyvą.

Iš jau įvykusių diskusijų galima spręsti, kad iš esmės sutariama dėl peržiūrėtos Grąžinimo direktyvos krypties – laikytis griežtesnio požiūrio į grąžinimą. Padaryta reikšminga pažanga siekiant susitarti dėl veiksmų, iš kurių galima spręsti apie pasislėpimo pavojų, sąrašo, trečiųjų valstybių piliečių prievolės bendradarbiauti su nacionalinėmis valdžios institucijomis, tai pat nebendradarbiavimo pasekmių, sprendimo grąžinti priėmimo, leidimo savanoriškai išvykti, galimybės nustatyti draudimą atvykti nepriimant sprendimo grąžinti, grąžinimo valdymo sistemos struktūros ir tvarkos, taip pat nacionalinių savanoriško grįžimo ir reintegracijos programų.

Kartu tebėra likę klausimų, kurių atveju reikia tolesnių nuodugnių diskusijų siekiant susitarti. Dar turėtų būti surengti debatai dėl galimybės grąžinti trečiosios valstybės pilietį į bet kurią saugią trečiąją valstybę, o ne tik į kilmės arba tranzito šalį. Šios galimybės jau konsultacijų etape liepos mėn. ne kartą prašė kelios valstybės narės. Ji labai išplėstų peržiūrėtos Grąžinimo direktyvos taikymo sritį ir nėra numatyta Komisijos pasiūlyme dėl peržiūrėtos Grąžinimo direktyvos.

Kita Komisijos pasiūlyme dėl peržiūrėtos Grąžinimo direktyvos nenumatyta galimybė, kurią taip pat minėjo kai kurios delegacijos, yra kitų valstybių narių priimtų sprendimų grąžinti tarpusavio pripažinimo principas. Tačiau reikėtų pažymėti, kad galiojančiuose ES teisės aktuose ši galimybė jau yra leidžiama. Be to, būsima Šengeno informacinės sistemos peržiūrą sudarys valstybėms narėms galimybę matyti kitų valstybių narių priimtus sprendimus grąžinti. Prieš imantis tolesnių veiksmų, vertėtų įvertinti šių naujų galimybių pridėtinę vertę.

16 straipsnis dėl teisių gynimo priemonių ir 22 straipsnis dėl pasienio procedūrų taip pat turi būti toliau nuodugniai svarstomi. Komisijos pasiūlyme dėl 16 straipsnio išdėstyta sudėtinga teisių gynimo priemonių priėmus sprendimą grąžinti sistema, kuria siekiama tam tikru mastu suderinti skirtingose valstybėse narės šiuo metu esamą labai skirtingą su teisių gynimo priemonėmis susijusią padėtį. Jau įvyko intensyvios diskusijos dėl skirtingų šio straipsnio nuostatų, be kita ko, dėl galimybės pateikti administracinei institucijai apeliacinį skundą dėl sprendimo grąžinti, galimybės, kad apeliacinį skundą nagrinėtų daugiau nei vieno lygmens teisminė institucija, dėl apeliacinių skundų sustabdomojo pobūdžio ir apeliacinių skundų pateikimo terminų.

Dėl 22 straipsnio dėl grąžinimo pasienio procedūros kilo daug diskusijų, ypač dėl šios naujos procedūros pobūdžio ir taikymo srities. Nepaisant šiuo metu vykstančių diskusijų dėl Prieglobsčio procedūrų reglamento, atrodo, kad yra pasiektas bendras supratimas dėl to, jog Grąžinimo direktyvos 22 straipsnyje apibrėžtos procedūros taikymo sritis turėtų atitikti Prieglobsčio procedūrų reglamento 41 straipsnio taikymo sritį. Kai kurios delegacijos buvo tvirtai įsitikinusios, kad sprendžiant, ar trečiųjų valstybių piliečiams, prašantiems tarptautinės apsaugos, turėtų būti leidžiama atvykti į valstybių narių teritoriją, turėtų būti taikoma ši procedūra.

Pirmininkaujanti Austrija yra pasiryžusi iki savo pirmininkavimo laikotarpio pabaigos užtikrinti kuo didesnę pažangą nagrinėjant peržiūrėtą Grąžinimo reglamentą, kad būtų sukurta tikrai atspari ir veiksminga ES migracijos sistema.
